

Nr 666.

Av herr **Ekdahl**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 367, angående statsbidrag till byggnader för folkskoleväsendet.

I sitt yttrande över 1945 års folkskolesakkunnigas förslag till ändrade bestämmelser rörande statsbidrag till folkskolebyggnader framhåller skolöverstyrelsen, att statsbidrag borde utgå till anskaffande av för undervisningen i kvinnlig slöjd erforderligt antal symaskiner även till skolor, där särskilda handarbets-salar ej inredas.

I nu föreliggande proposition nr 367 förklarar sig emellertid chefen för ecklesiastikdepartementet icke kunna biträda detta skolöverstyrelsens förslag. Å s. 44 i propositionen motiverar statsrådet denna sin ståndpunkt sålunda:

»Ett bifall härtill skulle innebära ett brytande av den princip om ett direkt samband mellan statsbidrag till en lokal och bidrag till inventarier i densamma, som hittills präglat statsbidragsväsendet på detta område. Ett upp-givande av denna princip synes icke, i varje fall för närvarande, tillrådligt, enär därigenom fältet vore fritt för allehanda önskemål om statsbidrag och en kollision med underhålls- och materielbidraget vore oundviklig.»

Det förefaller mig svårt att förstå de betänkligheter, som propositionen här givit uttryck åt. Våra landsbygdsskolor måste så gott som undantagslöst lägga sin läsoordning så, att något vanligt klassrum lediggöres för undervisningen i kvinnlig slöjd. Man har givetvis inte råd att inrätta särskild handarbets-sal, i all synnerhet som statsbidrag för sådant ändamål inte kan ifrågakomma. Just därför — alltså av skäl, som direkt sammanhånga med att ett skoldistrikt är relativt litet och förfogar över smärre ekonomiska resurser — skall statsbidrag till anskaffande av symaskiner icke få utgå, medan större och mera välsituerade skoldistrikt obetingat erhålla statsbidrag icke allenast till inrättande av särskilda handarbets-salar utan även till varjehanda slag av inventarier i dessa, bl. a. även symaskiner. — Ett fasthållande av denna princip måste innebära en lika orättvis som onödig extra belastning av skol-budgeten i fattiga landsbygdskommuner. Symaskiner få väl anses utgöra så speciellt inventarium för så speciellt ändamål, att fältet näppeligen genom statsbidrag för anskaffande av sådana skulle kunna lämnas fritt för något som helst annat önskemål om statsbidrag, och för min del kan jag icke ens skönja den risk för kollision med underhålls- och materielbidraget, som i propositionen framhålles såsom oundviklig. — Någon ängslan för de ekonomiska konsekvenserna av ett bifall till skolöverstyrelsens ifrågavarande

förslag har det icke givits uttryck åt i propositionen, och det ligger i öppen dag, att det icke heller kan bli tal om någon, relativt sett, nämnvärd kostnadsökning för statsverket.

Jag tillåter mig alltså hemställa,

att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 367 angående statsbidrag till byggnader för folkskoleväsendet måtte medgiva, att statsbidrag må utgå till anskaffande av för undervisning i kvinnlig slöjd erforderligt antal symaskiner även beträffande skolor, där särskilda handarbets-salar icke inredas.

Stockholm den 2 november 1945.

Thorvald Ekdahl.
